

Život jako pohyb

Patočka chtěl lidský život chápat jako „pohyb“, ovšem v jiném smyslu a jinak, než jak se pohybu rozumělo tradičně až dosud. (Viz zejména jeho text „K prehistorii vědy o pohybu“, 1973, viz in: Fenomenologické spisy II, Praha 2009, str. 192-201.) Patočka ovšem chápal pohyb jako nezbytně spjatý s příslušným „referentem“ (viz tamtéž, str. 195: „je-li však náš život určen jako pohyb, vyplývá jako důležitý důsledek: tento pohyb vyžaduje svůj referent ...“); v tom se ovšem skrývá obrovská závislost na Aristotelově chápání pohybu. My však musíme uvažovat o tom, že některé pohyby mají svůj *télos*, zatímco jiné nemají. Dalo by se říci, že každý základní (původní) pohyb zůstává bez „cíle“, i když vždy posléze končí; jinak bychom za cíl pohybu museli považovat skončení pohybu, tedy „smrt“ (uvažujeme-li o životě jako pohybu). To však platí jen o nejzákladnějších (resp. původních) pohybech; všechny vyšší, tj. komplikovanější pohyby se vyznačují tím, že přesahují, překračují mantinely (meze, hranice) svého vlastního dění, ať už tak, že v akcích jejich „subjekty“ vycházejí ze sebe směrem k jiným, anebo ať už jiné subjekty na ně reagují a využívají něčeho z těchto kontaktů (a střetů etc.) ke svému aktivnímu dění (stávání se, sebeuskutečňování). Základním resp. prvotním „překračováním“ či „přesahováním“ vlastních mezí je však již vytváření časoprostorových polí (viz). (Písek, 150808-2.)